

Law & Method

Digitale studiemiddag

Hybride onderwijs in de rechtenopleiding

Datum/dat: 29 januari
Tijd/time: 13.00-17.00 (met voldoende pauzes)
Host: Utrecht, via MS Teams
Taal: Nederlands en Engels
Registratie: Bald de Vries – u.devries@uu.nl

Zie ook de website van [Law & Method](#).

De insteek van de studiemiddag is om ervaringen uit te wisselen over de inhoud, inrichting en vormgeving van het juridisch onderwijs in tijden van Corona en welke lessen we meenemen in het post-corona tijdperk. Deze lessen hebben betrekking op didactiek en op inhoud. Vergelijk dit [ScienceGuide](#) artikel.

Wat – inhoud

De coronacrisis daagt uit ons te verhouden tot het spanningsveld tussen wetenschappelijke kennis enerzijds en cognitieve vooringenomenheid, diversiteit en tolerantie voor ambiguïteit anderzijds. In ons onderwijs is het daarom van belang dat we studenten leren dat er een interactie is tussen wetenschap en maatschappij. Dat wetenschap impact heeft op de samenleving, maar ook dat de culturele en maatschappelijke context invloed heeft op wetenschappelijk onderzoek. Dit spanningsveld brengt onzekerheid met zich mee, waar studenten mee moeten leren omgaan. Hoe geven we in het juridisch onderwijs hier gestalte? Voldoen de eindtermen van onze opleidingen nog bijvoorbeeld?

Hoe – Didactiek

Het “corona-onderwijs” werpt een aantal interessante vragen op die relevant zijn voor een studie die zich kenmerkt door een relatief laag aantal contacturen en veel zelfstudie, onder de noemer hoe studeren voor rechtenstudenten betekenisvol te maken. Hoe richten we een cursus in zodanig dat studenten in een dagelijks ritme kunnen studeren, binnen een duidelijke structuur? Hoe benutten we on campus en online studieactiviteit op een effectieve en zinvolle manier? Hoe geven we vorm aan toetsing: is het toetsen om te laten studeren of studeren om getoetst te worden? Wat zijn geschikte toetsvormen? Moeten we meer nadruk leggen op studeren als een sociaal proces in plaats van een individueel project?

*

Het zijn deze vragen die centraal staan tijdens de *Law & Method* studiemiddag. De studiemiddag vindt online plaats met afwisselend plenaire sessies, workshops en break-out sessies. De sessies en workshops worden gemodereerd door de redactieleden van *Law & Method* en studentassistenten van het departement Rechtsgeleerdheid, Universiteit Utrecht. De applicatie die we gebruiken is MS Teams.

Een voorlopig programma

12.30: Ontvangst

Deelnemers kunnen in diverse kanalen in kleinere groepen elkaar ontmoeten en bijpraten.

13.00 – 14.00: Plenaire sessie

Keynote: Barend Last

[Barend Last](#) (1986) werkt als onderwijskundig specialist bij de Universiteit van Maastricht, waar hij zich vooral bezighoudt met onderwijsinnovatie en docentondersteuning

In deze interactieve plenaire sessie behandelt Barend een aantal aspecten, zoals de functie van onderwijs volgens Gert Biesta, de lessen die we geleerd hebben tijdens het “lockdown onderwijs” en de vertrekpunten voor een goed onderwijsontwerp

14.15 – 15.15: Twee parallele workshops

Workshop 1: Naar nieuwe onderwijs- en toetsvormen

Eefje Markus en Niké Groot (Learning Innovation Team, EUR)

Tijdens deze workshop gaan we samen reflecteren op de nieuwe onderwijsvormen: hybride onderwijsvormen, online onderwijs en de digitale toetsvormen. Wij zullen de inzichten delen die wij na onze evaluatie met onze docenten, tutoeren en studenten hebben opgedaan. Tijdens corona werden onze onderwijsbijeenkomsten in de bachelor hybride en online. De toetsing is in het begin van de crisis omgevormd tot digitale toetsing met alternatieve toetsvormen, later hebben we ook proctoring toegevoegd om fraude te beperken. We gaan graag interactief met jullie in discussie over welke aspecten van deze nieuwe onderwijs- en toetsvormen we willen behouden na het corona-tijdperk. Daarna gaan we in op hoe pakken we dit aan en welke opties zijn hiervoor.

Workshop 2: Een studiecontinuüm

Bald de Vries (UU)

Tijdens deze workshop ga je aan de slag met je eigen cursusprogramma. Je gaat kijken hoe blended learning hierin toegepast kan worden en op welke manier je studenten betrokken kan houden bij een lesprogramma met weinig contacturen. ‘Blended learning’ is een oplossing om studenten de gehele cursus actief betrokken te houden en kunnen zij de schaarse contactmomenten met elkaar verbinden, waardoor ze als het ware in een studiecontinuüm belanden. Dit studiecontinuüm zorgt dat ze elke dag bezig blijven met de cursus en gestimuleerd worden om elkaar op te zoeken.

15.30 – 16.30: Twee parallele workshops

Workshop 3: onzekerheid en onderwijs: onzekerheid *in* onderwijs

Hedwig van Rossum (VU)

Voor elke wereldburger is omgaan met onzekerheid vandaag de dag één van de belangrijkste vaardigheden. Ook juristen hebben te maken met onzekerheid en moeten daar dus coping strategieën voor vinden. Dit begint in het academisch juridisch onderwijs, waar we studenten kunnen leren omgaan met onzekerheid.

Al vóór de pandemie viel op dat (rechten)studenten veelal zoeken naar zekerheid en zichzelf daarmee de kans op daadwerkelijk academisch leren ontzeggen. Denk bijvoorbeeld aan de vraag van studenten naar oefententamens, de grote groep studenten die deelneemt aan (externe) tentamentrainingen en de populariteit van websites zoals Studeersnel. Dit gedrag lijkt voort te vloeien uit angst, studiedruk en prestatiedruk. De onzekerheid en daaraan gerelateerde angst en stress resulteert bij veel studenten in mentale en fysieke klachten. Deze klachten lijken te zijn verergerd als gevolg van de coronacrisis: studenten ervaren nog meer onzekerheid, voelen zich eenzaam en zijn op zoek naar securiteit.

Het uitgangspunt van deze workshop is dat we de academische ontwikkeling van onze studenten niet helpen door hen zekerheid te bieden. Onzekerheid is onderdeel van wetenschap, van leren, én een onderdeel van het maatschappelijk (en professioneel) leven. De vraag die in deze workshop daarom centraal staat is: hoe kunnen we studenten leren omgaan met onzekerheid? Van Rossum stelt voor om studenten te laten oefenen met onzekerheid door tijdens het onderwijs in te zetten op -naast kritisch denken- creatief denken. Tijdens de workshop discussiëren we over hoe we studenten kunnen leren omgaan met onzekerheid; op welke wijze het studenten leren creatief te denken daarvoor een helpende strategie is en hoe dit praktisch vorm kan krijgen, én; of er nog andere manieren zijn waarop rechtenstudenten kunnen leren omgaan met onzekerheid.

Workshop 4: Het Vaardighedenkwadrant

Bart van Klink (VU)

Hoe moet het juridische vaardighedenonderwijs er in de toekomst uitzien? Is het wenselijk dat rechtenstudenten worden gevormd tot *T-shaped lawyers* die, behalve over juridische kennis, ook beschikken over algemene kennis en vaardigheden? Als aanzet voor de discussie presenteert Van Klink het Vaardighedenkwadrant, waaruit verschillende opties voor de verdere ontwikkeling van het juridische vaardighedenonderwijs volgen. In zijn optiek zou het vaardighedenonderwijs zich meer moeten richten op academische reflectie en discussie in plaats van op praktische toepassing. Vervolgens vindt er een discussie plaats over de vraag welke juridische vaardigheden er getraind zouden moeten worden en op welke manier, online dan wel offline.

16.45 – 17.00: Plenaire afronding – peilen van ideeën voor publicaties en vervolgsessies

Vanaf 17.00: Napraten voor degen die willen